

**Kwaliteitshandboek
Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen
in de regio**

juli 2012

Dit handboek is in opdracht van de Stichting Onderwijsondersteuning Zieke leerlingen in de regio opgesteld door:

Voorwoord

Of je nu astma hebt in Stadskanaal of leukemie in Heerlen, ieder ziek kind moet kunnen rekenen op dezelfde hulp om ondanks die ziekte te kunnen blijven leren. De ervaring leert dat juist zieke kinderen alles op alles zetten om bij te blijven op school. Gelukkig is er een voorziening om hen zo goed mogelijk te helpen.

De nieuwe Stichting Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen 'in de regio' spant zich vanaf februari 2012 in voor kwalitatief goed onderwijs aan zieke leerlingen in heel Nederland en waarborgt een doelmatige inzet van middelen. In zekere zin is dit handboek het eerste grote product van de stichting.

U heeft een bijzondere map in handen! Dit kwaliteitshandboek biedt u als professional een schat aan informatie over onderwijs aan zieke leerlingen. We zijn er trots op dat alle expertise en informatie is gebundeld en dat overal dezelfde kwaliteit nagestreefd kan worden, uiteraard met de mogelijkheid van regionale insteek.

Omdat de consultants Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) en de gehele sector van onderwijsadvies voortdurend werken aan kwaliteitsverbetering en verdere professionalisering zal het handboek wanneer nodig updates krijgen. Dankzij uw feedback kunnen wij de inhoud van deze map aanpassen.

Succes met uw werkzaamheden!

Annemarie Kaptein,
namens Stichting OZL in de regio/Raad van Toezicht Ziezon

Claudia Molier
Consulent Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen/coördinator Ziezon

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1	Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen in de regio	6
1.1.	Kwaliteitshandboek Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen in de regio	6
1.2.	Doel van de Stichting OZL in de regio	6
1.3.	Een korte terugblik op de Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen	7
1.4.	Samenwerkende partners binnen de Stichting OZL	7
	1.4.1 Ziezon, het landelijk netwerk ziek zijn en onderwijs	8
	1.4.2 EDventure, de branchevereniging voor onderwijsadviesbureaus	8
Hoofdstuk 2	Missie, visie en doelgroep van Stichting OZL in de regio	9
2.1	Missie Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL)	9
2.2	Visie Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL)	9
2.3	Kernwaarden Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL)	9
2.4.	Doelgroep Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL)	9
Hoofdstuk 3	Organisatie en Communicatie	10
3.1	Onderwijsadviesbureau en de voorziening	10
3.2	Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) en Ziezon	11
	3.2.1 Website Ziezon: www.ziezon.nl	11
	3.2.2 Professionaliseringsbijeenkomsten	11
	3.2.3 Het Ziezon-netwerk	11
	3.2.4 Communicatie en expertiseoverdracht tussen EV en OAB	12
3.3.	Structuur van de Stichting OZL in de regio	13
	3.3.1 Organisatie en toezicht	13

Hoofdstuk 4	Unidocumenten: verhoging kwaliteit en uniformiteit	14
4.1	Aanmeldformulier en de Toestemmingsverklaring	14
4.2	Intakeformulier	15
4.3	Evaluatieformulier Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL)	15
4.4	Aanvraag verlenging maximale studieduur in het voortgezet onderwijs (VO)	16
4.5	Suggesties voor de school voor plan van aanpak voor de zieke leerling	16
4.6	Financiën voor OZL betaald door de school	17
4.7	Freelancer-overeenkomst voor OZL	17
4.8	Informatiepakket bij de Freelancer-overeenkomst voor OZL	17

Hoofdstuk 5	Beroepsprofiel en deskundigheidsbevordering	18
5.1	Beroepsprofiel consulenten OZL en deskundigheidsbevordering	18
5.2	Professionalisering consulenten OZL	19

Bijlagen

Bijlage 1	Beroepsprofiel Consulent OZL in schema	24
Bijlage 2	Unidocumenten:	25
1.	Handleiding op maat maken unidocumenten OZL	
2.	Het stroomdiagram voor OZL bij een OAB, voor intern en extern gebruik (versie 31 januari 2012)	
3.	Het aanmeldformulier OZL	

4. Contract afnemen toetsen buiten school
5. Evaluatieformulier OZL
6. Individueel handelingsplan OZL
7. Intakeformulier OZL
8. Ouderbijlage
9. Toestemmingsverklaring OZL
10. Aanvraag verlening maximale studieduur in het VO
11. Financiën voor OZL betaald door school
12. Freelancer-overeenkomst voor onderwijsondersteuning
13. Informatiepakket bij freelancer-overeenkomst voor onderwijsondersteuning
14. Suggesties voor de school voor een plan van aanpak voor de zieke leerling

Hoofdstuk 1 Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen in de regio

1.1 Kwaliteitshandboek Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen in de regio

Dit kwaliteitshandboek is het richtinggevende instrument van de nieuwe Stichting Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen in de regio. Het biedt alle relevante informatie verzameld door het Landelijk Overleg Coördinatoren OZL, het LOCO.

Dankzij de verzamelde documenten kan iedereen die betrokken is bij Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) 'in de regio' streven naar betere kwaliteit en naar een landelijke uniformiteit in werkwijze en aanpak. Vanuit de onderwijsadviesbureaus ondersteunen de consultants OZL de zieke leerlingen in hun regio.

Het stroomdiagram uit 2009 met korte beschrijvingen van het primair proces bij OZL is het vertrekpunt geweest voor de ontwikkeling van de zogenoemde unidocumenten. Daarbij gaat het om 'levende' documenten die dankzij feedback van consultants OZL en andere gebruikers telkens geactualiseerd worden. Zo heeft iedereen altijd de laatste kennis bij de hand om leerlingen, scholen en ouders te kunnen helpen.

Het handboek bevat alle onderwerpen die te maken hebben met de kwaliteit van de (inhoudelijke) werkwijze OZL en de professionaliteit van de uitvoerende consultants OZL.

1.2 Doel van de Stichting OZL in de regio

De voorziening OZL is een laagdrempelige, adviserende dienst die voorziet in de publieke taak voor de doelgroep leerlingen met (psycho-)somatische problemen, zoals omschreven in de Wet Ondersteuning Onderwijs Zieke leerlingen van augustus 1999. De voorziening OZL dient landelijk dekkend te zijn en altijd toegankelijk en beschikbaar voor het basis- en het voortgezet onderwijs. Door landelijke protocollering met heldere standaarden, landelijk uniforme tarieven en een landelijk registratiesysteem ontstaat een eenduidige uitvoering van OZL op regionaal niveau.

Waar nodig zal overal samenwerking plaatsvinden met partners van Passend Onderwijs. Op landelijk niveau vindt overleg plaats met OCW en met andere partners binnen Passend Onderwijs (infopunt PO, PO- en VO-raad) over de uitvoering. Met schoolbesturen en samenwerkingsverbanden in de regio worden afspraken gemaakt over diensten voor OZL. Specialistische kennis wordt gedeeld en kan door het landelijk dekkende netwerk worden gewaarborgd.

De Stichting zal mede visies en standpunten ontwikkelen, vaststellen en uitdragen over de dienstverlening OZL. Met de Stichting OZL in de regio ontstaat een sterker draagvlak voor het standaardiseren en uniformeren van de diensten. Zo ontstaat ook meer efficiency. Een landelijke werkwijze, met ruimte voor een regionale insteek, biedt tevens voordelen ten aanzien van de eisen en regels die voortkomen uit Passend Onderwijs. Bovendien zal consensus over de inzet OZL bij ontvangen subsidies, landelijke garanties bieden. Er zal geen onderscheid meer zijn tussen de inzet van de ene of de andere voorziening OZL in het land. Zo wordt getracht duurzaam om te gaan met publieke middelen voor de onderwijsondersteuning aan zieke leerlingen.

1.3 Een korte terugblik op de Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen

Eind jaren negentig zijn de ziekenhuisscholen in Nederland opgeheven. Hiervoor is in 1999 de Wet Ondersteuning Onderwijs Zieke leerlingen in de plaats gekomen, de WOOZ. Deze wet is het gevolg van een aantal ontwikkelingen in de gezondheidszorg. Een voorbeeld hiervan is de verkorting van de opnameduur in ziekenhuizen, waardoor leerlingen vaak langer thuis ziek zijn na een ziekenhuisopname, voordat ze weer naar school kunnen. Doelstelling van de WOOZ is om scholen in het primair en voortgezet onderwijs te helpen het leerproces van zieke leerlingen zo goed mogelijk doorgang te laten vinden zodat leerachterstanden tot een minimum worden beperkt.

De WOOZ kent een aantal belangrijke uitgangspunten:

- De verantwoordelijkheid voor onderwijs aan alle leerlingen ligt bij school, ook als een leerling ziek is.
- Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat leerlingen die ziek thuis verblijven dan wel zijn opgenomen in een ziekenhuis op adequate wijze voldoende onderwijs kunnen genieten.

Artikel 18 uit de WOOZ zegt het volgende:

- I. Bij het geven van onderwijs aan de zieke leerling die is opgenomen in een ziekenhuis of die in verband met ziekte thuis verblijft, kan het bevoegd gezag van de school worden ondersteund.
- II. De ondersteuning bedoeld in het eerste lid wordt verzorgd door:
 - i. een educatieve voorziening als bedoeld in artikel 1.4. tweede lid van de Wet op hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek indien de leerling opgenomen is in een academisch ziekenhuis of
 - ii. een schoolbegeleidingsdienst als bedoeld in artikel 165 indien de leerling is opgenomen in een ziekenhuis niet zijnde een academisch ziekenhuis dan wel indien de leerling in verband met ziekte thuis verblijft.
- III. De ondersteuning bedoeld in het eerste lid kan in overeenstemming tussen de educatieve voorziening dan wel de schoolbegeleidingsdienst en de school waarbij de leerling is ingeschreven, mede het geven van onderwijs betreffen.

Met de invoering van deze wet in 1999 (kamerstuk 25871) is de voorziening voor Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) daadwerkelijk ondergebracht bij de Schoolbegeleidingsdiensten en bij de Educatieve Voorzieningen van de Universitair Medische Centra (EV van het UMC).

In Nederland zijn momenteel, verdeeld over 21 onderwijsadviesbureaus, ongeveer 75 consulenten werkzaam die uitvoering geven aan de voorziening OZL. Zij beschikken in totaal over 32 formatieplaatsen. Zo'n 45 consulenten zijn werkzaam bij de EV's. Zij hebben 32 fte's voor de voorziening OZL ter beschikking.

1.4 Samenwerkende partners binnen de Stichting OZL

Op 8 februari 2012 is de Stichting OZL opgericht door EDventure, de branchevereniging van onderwijsadviesbureaus. Binnen Ziezon, het landelijk netwerk ziek zijn en onderwijs, zijn de consulenten OZL verenigd die werkzaam zijn bij de onderwijsadviesbureaus en de Educatieve Voorziening van de Academisch Medische Centra. Zij geven uitvoering aan de onderwijsondersteuning aan zieke leerlingen.

1.4.1 Ziezon, het landelijk netwerk ziek zijn en onderwijs

Bij de herstructurering in 1999 werd een start gemaakt met een landelijk kenniscentrum OZL; het landelijk netwerk Ziek zijn & onderwijs, Ziezon. Dit was een initiatief van EDventure. Binnen dit kenniscentrum ontwikkelen en delen de consultants informatie op het terrein van ziektebeelden, behandelingen, medicatie en de consequenties daarvan voor het onderwijs. De kennis en expertise van Ziezon wordt ook gedeeld met professionals in het onderwijsveld, ouder- en patiëntenverenigingen en wetenschappers. Het ministerie van OCW geeft daarvoor sinds 2000 jaarlijks een subsidie. EDventure is hiervan de budgethouder.

1.4.2 EDventure, de branchevereniging voor onderwijsadviesbureaus

EDventure is de branchevereniging van onderwijsadviesbureaus. Zij versterkt de positie van de bureaus en ondersteunt hen bij de realisatie van hun doelstelling. Deze doelstelling is integrale onderwijsadvisering en heeft betrekking op onderwijsontwikkeling, schoolontwikkeling, onderwijs aan kinderen met problemen, leermiddelenadvies en advies aan gemeenten en besturen.

Kerntaken en -activiteiten van EDventure

- EDventure behartigt de belangen op het gebied van de wet- en regelgeving, infrastructuur en financiering van de educatieve dienstverlening.
- EDventure stimuleert de kwaliteit van de onderwijsadviesbureaus.
- De bekendheid van educatieve dienstverlening als merknaam voor aanbieders van educatieve dienstverlening zal worden uitgedragen.
- De inhoudelijke krachtenbundeling zal worden versterkt.

EDventure is vanaf 2008 een keurmerkorganisatie. Kwaliteit en professionaliteit staan hoog in het vaandel bij EDventure. Alle leden van EDventure dragen daarom het Keurmerk Onderwijsadvies. Onderwijsadviesbureaus met dit keurmerk voldoen aan hoge kwaliteitseisen. Zo wordt er veel waarde gehecht aan het oordeel van de klant, dat medebepalend is voor het behoud van het keurmerk.

Hoofdstuk 2 Missie, visie en doelgroep van Stichting OZL in de regio

2.1. Missie Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL)

OZL streeft naar passend onderwijs voor elke zieke leerling en werkt samen met de scholen om continuïteit te bewaren in de educatieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen die door ernstige en/of langdurige ziekte aangewezen zijn op 'onderwijs op maat'. Zo wordt bereikt dat deze leerlingen groeien naar een zo zelfstandig mogelijk functioneren in de maatschappij.

2.2. Visie Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL)

De missie wordt gerealiseerd door de voorziening OZL te richten op de scholen van het primair en het voortgezet onderwijs. Hierbij wordt de bewustwording bij scholen gestimuleerd zodat zij vanuit hun verantwoordelijkheid vorm en uitvoering geven aan een passend onderwijsarrangement voor de zieke leerling. OZL ondersteunt scholen hiermee met het geven van informatie, advies en begeleiding. Als leerlingen thuis of in het regionale ziekenhuis verblijven en de school kan aantonen, op basis van heldere landelijke criteria, zelf redelijkerwijs niet in staat te zijn les te geven, zoekt OZL als medeprobleemhouder, samen met de school een andere oplossing en verzorgt zo nodig tijdelijk onderwijs. Het uitgangspunt is dat de leerontwikkeling van het kind, die reeds verstoord wordt door het ziek zijn, niet gehinderd mag worden door andere factoren.

Daarnaast richt OZL zich op de zieke leerling in zijn leefomgeving om de sociaal-emotionele ontwikkeling zo optimaal mogelijk te laten verlopen. OZL ondersteunt zieke leerlingen en hun ouders bij het continueren van de onderwijsloopbaan op basis van de individuele mogelijkheden van de leerling. OZL taken worden verricht door professioneel opgeleide consulenten OZL. Deze consulenten hebben een herkenbare en toegankelijke plek binnen regionale netwerken van zorgverlening voor scholen, leerlingen en ouders. OZL werkt vanuit een landelijk deskundigennetwerk en opereert op landelijk, regionaal en lokaal niveau.

2.3. Kernwaarden Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL)

De grondhouding is dat OZL handelt op basis van vertrouwen in het vermogen van scholen, leerlingen en ouders en werkt vanuit openheid en respect, uitgaande van de hulpvraag. OZL wil voor zieke leerlingen de best mogelijke ontwikkeling. Dit stimuleert om op actieve wijze kennis uit te wisselen met andere professionals en vakkennis en vaardigheden op een hoog niveau te houden.

2.4. Doelgroep Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL)

De voorziening Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) in de regio is er voor (psycho-)somatisch zieke leerlingen die onder reguliere medische behandeling zijn en die daardoor, nu of in de toekomst, aangewezen zijn op onderwijs 'op maat' binnen het primair en/of voortgezet onderwijs. Scholen blijven verantwoordelijk voor het onderwijs aan een zieke leerling. De scholen kunnen hierbij ondersteuning krijgen van een consulent OZL. Uitgezonderd zijn leerlingen die op basis van hun somatische ziekte een cluster 3 indicatie hebben. Voor de andere clusters en voor het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) geldt dat er een beroep kan worden gedaan op de expertiseoverdracht van de consulent OZL.

Hoofdstuk 3 Organisatie en Communicatie

Dit hoofdstuk beschrijft welke partijen bij de Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen zijn betrokken, welke rollen deze verschillende partijen hebben en hoe zij samenwerken. Ook wordt uiteengezet welke financiële middelen er voor de Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen beschikbaar zijn en welke communicatiemiddelen de betrokken partijen inzetten.

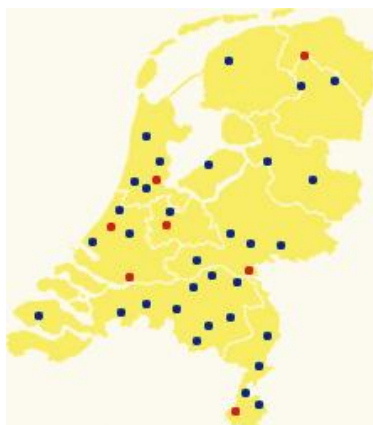
3.1 Onderwijsadviesbureau en de voorziening OZL

Er zijn momenteel 21 OAB's in Nederland die van OCW een jaarlijkse geormerkte beschikking ontvangen voor de uitvoering van de voorziening OZL zoals bedoeld in de WOOZ. Het gaat om een beschikkingsbedrag per leerling. OCW stuurt jaarlijks een beschikkingsbrief met informatie over de verantwoording van deze subsidie. De brief legt uit op basis waarvan de hoogte van de beschikking tot stand is gekomen. Tevens staat in deze brief te lezen hoe het zit met de *informatieplicht* aan OCW. Deze komt kort op het volgende neer:

'Een OAB die deze beschikking ontvangt dient te beschikken over geordende gegevens over OZL en verleent desgevraagd medewerking aan onderzoek over OZL dat op deze gegevens is gebaseerd. Ten tweede moet een OAB in het productaanbod de begeleiding voor OZL aangeven. Ten derde moeten de inhoudelijke gegevens over de wijze en de mate van de begeleiding van zieke leerlingen worden vastgelegd in een door de accountant goedgekeurd jaarverslag'.

Elk onderwijsadviesbureau krijgt subsidie voor OZL op basis van een aantal gemeenten en de daarbij horende leerlingaantallen. Dit zogenoemde *verzorgingsgebied* is bekend bij elk onderwijsadviesbureau en de verzorgingsgebieden staan op de site van Ziezon. Elk onderwijsadviesbureau heeft consulents OZL in dienst of onderwijsadviseurs die belast zijn met de uitvoering van OZL. Op de sites leggen de onderwijsbureaus uit wat de dienstverlening van de voorziening OZL voor het betreffende verzorgingsgebied precies inhoudt.

Tabel 1 - Verspreiding onderwijsadviesbureaus en Educatieve Voorzieningen van de universitair medische centra over Nederland

- Educatieve Voorziening
- onderwijsadviesbureau

3.2 Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) en Ziezon

Alle consulenten OZL en onderwijsadviseurs belast met OZL, in dienst bij de OAB's dan wel bij een EV van het UMC, maken deel uit van het fysieke en digitale netwerk van Ziezon; het landelijk netwerk ziek zijn en onderwijs.

3.2.1. Website Ziezon: www.ziezon.nl

Het interne deel van de website van Ziezon biedt informatie voor de consulenten OZL op het gebied van ziek zijn en onderwijs. De volgende zaken staan centraal:

- Kennis delen, expertiseoverdracht en deskundigheidsbevordering tussen de consulenten OZL van de Educatieve Voorziening (EV) en de OAB's.
- Actuele beschrijvingen en ontwikkelingen van ziektebeelden, ook de consequenties hiervan op orthopedagogisch en didactisch gebied.
- Een redactieraad met orthopedagogische expertise ondersteunt de website.
- Informatiepunt voor landelijks nieuws, ontwikkelingen binnen het onderwijs en speciaal onderwijs, aankondigingen van congressen en symposia, artikelen en literatuurlijsten, producten en ICT mogelijkheden.

Het externe deel van de website van Ziezon wordt met gemiddeld 2327 bezoekers per maand frequent bezocht. De voorziening OZL is hier via een handige landkaart te vinden. Via de aanwezige contactgegevens kunnen leerkrachten, ouders en andere professionals snel met een consulent OZL in contact komen. Met name de rubriek ziektebeelden en de betekenis hiervan voor het onderwijs wordt vaak bezocht en gedownload.

3.2.2. Professionaliseringsbijeenkomsten

Ziezon organiseert jaarlijks druk bezochte themadagen en scholingsbijeenkomsten voor de consulenten OZL. Deze bijeenkomsten bieden informatie en geven de deelnemers tevens de mogelijkheid voor het uitwisselen van ervaringen over ziektebeelden, ontwikkelingen binnen het (speciaal) onderwijs en de inzet van specifieke ICT apparatuur voor zieke leerlingen.

In Nederland zijn 85 consulenten OZL lid van HOPE (Hospital Organisation for Pedagogues in Europe), de Europese koepel voor OZL. HOPE organiseert onder andere eens in de twee jaar een internationaal congres over OZL, waar ook veel Nederlandse consulenten naartoe gaan. De activiteiten van HOPE leiden tot internationale contacten, expertiseontwikkeling en een brede blik op het veelzijdige vakgebied van de consulent OZL.

3.2.3. Het Ziezon-netwerk

Ziezon is een netwerk zonder rechtsgeldigheid, aangestuurd door een landelijke netwerkmanager. Deze vormt samen met de twee vertegenwoordigers van respectievelijk de Educatieve Voorzieningen en onderwijsadviesbureaus de feitelijke leiding van Ziezon. De vertegenwoordiger van de Educatieve Voorzieningen is tevens de voorzitter van het LOEV: het Landelijk Overleg hoofden Educatieve Voorzieningen. De vertegenwoordiger van de onderwijsadviesbureaus is tevens de voorzitter van het LOCO: het Landelijk Overleg Coördinatoren OZL. Eens in de zes weken komen beide organen gezamenlijk en afzonderlijk bijeen voor afstemming en overleg over landelijk beleid en veranderprocessen. Het LOCO wordt vanuit de OAB's bezocht door de coördinatoren OZL en vormt de vertegenwoordiging naar de achterban van consulenten OZL in de regio. Op het intranet van Ziezon staan de verslagen en het vergaderschema van het LOCO.

3.2.4. Communicatie en expertiseoverdracht tussen EV en OAB

Op regionaal niveau komen de consultants OZL van een EV en OAB meerdere malen bijeen. De coördinatoren informeren over de landelijke ontwikkelingen van het LOEV en LOCO en de regionale samenwerking wordt besproken. Zorgvuldige communicatie en samenwerking tussen een Educatieve Voorziening en de aanpalende regio's is erg belangrijk voor de overdracht van de begeleiding van een zieke leerling vanuit het academisch ziekenhuis naar de consultant OZL in de regio.

De onderstaande tabel toont welke Educatieve Voorzieningen en OAB's op regionaal niveau met elkaar overleggen (december 2011). In de eerste kolom staat het aantal gemeenten waarbinnen de genoemde OAB werkzaam is. De tweede kolom meldt het aantal inwoners van de gemeenten.

Samenwerking van EV St. Radboud en azM met onderwijsadviesbureaus:			
Onderwijsadviesbureau	Aantal gemeenten	Aantal inwoners gemeenten	
Giralys Groep	33	1.048.773	
Fontys Fydes	15	730.425	
OZL IJsselgroep/Expertis in Achterhoek/Veluwe	25	864.485	
Marant	24	853.337	
OZL in Midden- en Zuid-Limburg	25	842.664	
BCO Onderwijsadvies	8	280.037	
OCGH Advies	6	204.725	
	136	4.824.446	Totaal

Samenwerking van EV UMCG met onderwijsadviesbureaus:			
Onderwijsadviesbureau	Aantal gemeenten	Aantal inwoners gemeenten	
OZL Noord	50	1.222.973	
OZL IJsselgroep/Expertis in Overijssel	25	1.130.345	
Timpaan	12	490.981	
OZL IJsselgroep-Expertis in Flevoland	6	387.881	
	93	3.232.180	Totaal

Samenwerking van EV Erasmus MC met onderwijsadviesbureaus:			
Onderwijsadviesbureau	Aantal gemeenten	Aantal inwoners gemeenten	
CED-Groep	38	1.685.852	
Edux	19	709.762	
RPCZ	13	381.409	
	70	2.777.023	Totaal

Samenwerking van EV AMC/VUmc met onderwijsadviesbureaus:			
Onderwijsadviesbureau	Aantal gemeenten	Aantal inwoners gemeenten	
OBD Noordwest	28	799.786	
ABC	2	792.142	
Onderwijsadvies	10	512.512	
OZL IJsselgroep/Expertis in Flevoland	6	387.881	
SBD Zaanstreek-Waterland	9	320.068	
	55	2.812.389	Totaal

Samenwerking van EV LUMC met onderwijsadviesbureaus:			
Onderwijsadviesbureau	Aantal gemeenten	Aantal inwoners gemeenten	
HCO	14	1.214.839	
MHR architecten in leren	18	507.122	
OBD Duin en Bollenstreek	6	181.368	
	38	1.903.329	Totaal

Samenwerking van EV UMC met onderwijsadviesbureaus:			
Onderwijsadviesbureau	Aantal gemeenten	Aantal inwoners gemeenten	
Eduniek	32	1.412.493	
	32	1.412.493	Totaal

3.3. Structuur van de Stichting OZL in de regio

De Stichting OZL in de regio zet samen met de Raad van Advies (waarvan Ziezon onder meer deel uitmaakt) de landelijke beleidskaders uit voor de dienstverlening van OZL in de regio. De Stichting OZL in de regio communiceert dit beleid met de directies van de OAB's. Tevens bevordert de Stichting de onderlinge afstemming en kwaliteit in de uitvoering. Via prijsafspraken ontstaat er meer coherentie tussen de OAB's die OZL in hun productaanbod hebben. In de toetredingsafspraken zullen tevens de inhoudelijke randvoorwaarden worden bepaald.

3.3.1 Organisatie en toezicht

De Stichting OZL in de regio kent hetzelfde bestuur als het bestuur van EDventure.

Het bestuur wordt geadviseerd door een onafhankelijke Raad van Advies die uit drie tot vijf leden bestaat. De leden worden benoemd voor een periode van drie jaar. Kandidaten worden bij eerste instelling van de Raad van Advies voorgedragen door het bestuur van de stichting.

Vervolgens draagt de Raad van Advies zelf nieuwe kandidaat-leden voor aan de stichting. Leden van de Raad van Advies zijn eenmaal herbenoembaar.

De Raad van Advies komt tenminste één maal per jaar bijeen en adviseert het bestuur over thema's die het bestuur zelf voordraagt. Het bestuur kan gemotiveerd afwijken van een advies van de Raad van Advies.

De leden van de Raad van Advies ontvangen voor hun werkzaamheden een vacatievergoeding. Het bestuur van de stichting stelt de hoogte daarvan vast. In de Raad van Advies dienen zitting te hebben:

- een afgevaardigde van Ziezon;
- een afgevaardigde van een oudervereniging;
- een afgevaardigde van een patiëntenvereniging.

De vormgeving, organisatie en communicatie van de Stichting OZL in de regio staan beschreven in de statuten. De voorwaarden voor toetreding tot de Stichting OZL in de regio met de daarbij horende faciliteiten staan beschreven in de aansluitingsovereenkomst.

Hoofdstuk 4 Unidocumenten: verhoging kwaliteit en uniformiteit

Kern van dit *Kwaliteitshandboek OZL in de regio* vormen de zgn. unidocumenten. Met deze documenten in de hand kunnen al diegenen die betrokken zijn bij de onderwijsondersteuning van zieke leerlingen in de regio streven naar een hogere kwaliteit en landelijke uniformiteit in de werkwijze en aanpak van de onderwijsondersteuning aan zieke leerlingen.

Als bijlage 2 zijn alle (14) unidocumenten opgenomen. Op de volgende pagina's vindt u een *toelichting* (januari 2012) bij de unidocumenten zoals een toelichting bij het aanmeldformulier, het intake- en evaluatieformulier en de aanvraag voor verlenging van de maximale studieduur. Ook is er een toelichting bij de 'suggesties voor de school voor een plan van aanpak voor de zieke leerling' en bij de financiën voor OZL betaald door de school. Tenslotte treft u aanvullende informatie aan bij de freelancer-overeenkomst voor onderwijsondersteuning en het informatiepakket voor de freelancer.

4.1 Aanmeldformulier en de Toestemmingsverklaring

Er is op een aantal manieren gebruik te maken van het aanmeldformulier:

Plaats het op de website van de OAB of de website van Ziezon. Scholen kunnen de aanvraag printen, invullen, toestemming vragen aan ouder(s) en daarna het formulier opsturen naar de consulent OZL. De consulent OZL kan daarna zelf contact opnemen met degenen die de aanvraag ingediend hebben om een afspraak te maken voor een gesprek/intake.

Stuur het formulier na een eerste contact op naar school, waarna zij het ingevuld terug sturen (inclusief toestemming van ouders), zodat er verdere acties kunnen volgen.

Wanneer er al een afspraak gemaakt is op school/bij de leerling thuis, kan het formulier meegenomen worden om ter plekke in te vullen.

De Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) stelt enkele wettelijke kaders waar contact over en met leerlingen aan moet voldoen. Deze wet is het uitgangspunt voor de Toestemmingsverklaring. Er is contact geweest met een jurist over de leeftijd waarop leerlingen ook een handtekening moeten zetten. Het is wenselijk dat leerlingen vanaf 12 jaar zo veel mogelijk betrokken worden in het begeleidingproces, maar hun handtekening heeft nog geen juridische waarde tot hun 16^e jaar. Een handtekening vanaf 16 jaar heeft wel juridische waarde en is dus noodzakelijk

Let op!

Wanneer de persoonsgegevens van de leerling (zoals deze vermeld staan op het aanmeldformulier) verstrekt worden aan de consulent OZL moet tegelijkertijd de Toestemmingsverklaring ingevuld en ondertekend zijn door ouders! Als deze drempel te hoog is, dan kun je wel een afspraak maken met school, maar mag je nog geen verdere gegevens vragen. Dat kun je dan doen, als ouders bij het gesprek zitten en de Toestemmingsverklaring ter plekke tekenen. Anoniem adviseren kan natuurlijk altijd, maar bedenk of dat gewenst is.

Let op!

Bedenk dat ouders eigenlijk alleen afgewogen toestemming kunnen geven voor overdracht van informatie waarvan ze de inhoud kennen. Zorg dus zo veel mogelijk voor een transparante communicatie met ouders. De toelichting rondom de aanmelding en de rechten van ouders zijn beschreven in de ouderbijlage. Deze kunnen ouders opvragen bij de consulent OZL en zit niet standaard meer bij dit document.

Wanneer de informatie over het bewaren van leerlinggegevens/leerlingdossier uit de wet naar onze specifieke situatie vertaald wordt en naast de situatie van de OAB's gelegd wordt, kan gesteld worden dat een dossier van OZL in ieder geval niet langer dan 5 jaar bewaard mag worden.

De voorgestelde werkwijze met betrekking tot de aanmelding en toestemming van ouders is een grondig samengesteld advies. Mocht je redenen hebben om van deze werkwijze af te wijken, realiseer je dan dat je zelf verantwoordelijk blijft voor je eigen handelen!

4.2 Intakeformulier

Dit formulier is alleen bedoeld voor de consulent OZL, te gebruiken tijdens het eerste gesprek met de betrokkenen, nadat ouders de algemene toestemmingsverklaring hebben ingevuld en ondertekend.

Hiermee kan de situatie van de school en de leerling goed in kaart worden gebracht en geïnventariseerd worden welke begeleiding noodzakelijk is/gevraagd wordt.

De consulent OZL kan het formulier desgewenst zelf uitbreiden met eigen vragen/aandachtspunten.

4.3 Evaluatieformulier Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL)

Het **doel** van het evaluatieformulier is:

Verbeterpunten in kaart brengen ten aanzien van het eigen werk van de consulent OZL

Werk van de consulent OZL meer zichtbaar maken

Duidelijke afsluiting van een begeleidingstraject.

De **uitkomsten** van het evaluatieformulier zijn bedoeld voor:

De consulent OZL zelf.

En eventueel ook voor:

- Leidinggevenden
- Ministerie OC&W /Inspectie (in overleg met Ziezon leiding); aanleveren van meetbare kwaliteit van OZL.

Om resultaten van het evaluatieformulier in de toekomst mogelijk landelijk te bundelen is er gekozen voor gesloten vragen/stellingen, in plaats van de mogelijkheid om geheel open vragen te beantwoorden. Stelling 1 t/m 4 evalueren op *praktische* werkzaamheden van de consulent OZL. Stelling 5 t/m 9 hebben een duidelijke werkinhoudelijke kwalitatieve component en zijn gebaseerd op de *missie en visie* zoals deze geformuleerd zijn in het rapport 'Passend Onderwijs, Verkenning 2011 voor de organisatie van Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen' door de werkgroep Passend Onderwijs in september 2008.

Er is ruimte voor elke consulent OZL om een vraag toe te voegen over een *regiospecifieke activiteit* van de consulent OZL of een vraag over *eigen ontwikkelpunten* (denk hierbij bijvoorbeeld aan het beroepsprofiel van de consulent OZL).

Retourneren middels een enveloppe stimuleert de respons. Meld aan het begin van een traject dat er met een evaluatieformulier gewerkt wordt en dat men gevraagd wordt dit aan het eind van het traject in te vullen.

Er is alleen een evaluatieformulier voor *scholen* gemaakt, aangezien zij de 'klant' zijn en op een bepaald niveau kunnen reflecteren.

Consulenten/regio's kunnen zelf bepalen of zij andere betrokkenen ook een evaluatieformulier laten invullen. Enige aanpassing aan het formulier is dan noodzakelijk (bijvoorbeeld het opnemen van een kolom: n.v.t) en kan zelf toegevoegd worden.

Er wordt gewerkt aan een bestand (Excel/internet) waarin de uitkomsten van de evaluatieformulieren verwerkt kunnen worden, zodat er eenvoudig een jaarlijks overzicht per OAB gemaakt kan worden van de resultaten

4.4 Aanvraag verlenging maximale studieduur in het VO

Dit document is bedoeld voor scholen voor VO, als ze verlenging van de maximale studieduur willen aanvragen bij de Inspectie van het Onderwijs. Dit kan voor een somatisch zieke leerling die een jaar heeft gedoubleerd, een keer is gezakt of die lesstof van één schooljaar wil spreiden over meerdere jaren.

Als de consulent OZL in het begin van de onderwijsondersteuning hoort dat een leerling door somatische ziekte in de moeilijkheden dreigt te komen met de reguliere maximale studieduur, kan een verlenging van de maximale studieduur een hoop spanning en ongerustheid wegnemen.

Dit document kun je als consulent OZL aanbieden aan de school, dat scheidt de school een hoop werk. Dit document is door de school voor veel verschillende situaties op maat te maken, door delen tekst te wissen en eventueel wat tekst toe te voegen. Dit document blijft een Word-bestand, zonder enige vorm van beveiliging, dan kan de school er mee doen wat de school nodig acht.

4.5 Suggesties voor de school voor plan van aanpak voor de zieke leerling

Als tijdens de onderwijsondersteuning de vraag aan de orde komt wie de zieke leerling daadwerkelijk (meestal op een locatie buiten school) les gaat geven (dus instructie, oefenen en overhoren), is dat vaak een lastig punt. Dit document geeft diverse suggesties aan de school om eerst eens intern te kijken of er mogelijkheden zijn. De consulent kan dit document naar de school mailen, met het verzoek om het aan het hele schoolteam door te sturen, met een korte periode (bijvoorbeeld één week) om te reageren. Heel vaak leidt dat tot oplossingen uit onverwachte hoek in het netwerk van de school, voor het vinden van een lesgever voor de zieke leerling.

4.6 Financiën voor OZL betaald door de school

Financiën zijn voor veel schooldirecties een open zenuw, zeker in tijden van bezuinigingen en krimp. Vaak praat je als consulent OZL met mensen van de school, die zelf niet over het geld gaan, bijvoorbeeld met de mentor of zorgcoördinator. Dan moet een vraag om extra geld voor een zieke leerling binnen de school doorgespeeld worden naar een hoger niveau in de hiërarchie van de school, bijvoorbeeld naar de directie of het bestuur. Dat maakt het allemaal extra lastig. Om in de discussie met de school steviger te staan, biedt dit document wat houvast. Dit document is uitsluitend bedoeld voor intern gebruik bij de organisaties voor OZL.

4.7 Freelancer-overeenkomst voor OZL

Deze freelancer-overeenkomst voor OZL en bijbehorend informatiepakket zijn bedoeld voor scholen die een extern freelancer willen inhuren om de zieke leerling tijdelijk les te geven. In feite is het een tijdelijke arbeidsovereenkomst tussen de extern freelancer en de school, waar de consulent OZL buiten staat. Dit aanbieden van de freelancer-overeenkomst is een vorm van dienstverlening van de consulent OZL aan de scholen, waardoor de school snel en veilig een freelancer kan inzetten. Deze freelancer-overeenkomst is getoetst door de juridische afdeling van OC&W en door de belastingdienst.

Dit document is door de school voor iedere situatie helemaal op maat te maken, door delen tekst te wissen en eventueel wat tekst toe te voegen. Dit document blijft een Word-bestand, zonder enige vorm van beveiliging, dan kan de school er mee doen wat de school nodig acht.

4.8 Informatiepakket bij het Freelancer-overeenkomst voor OZL

Dit informatiepakket bij de freelancer-overeenkomst is een aanvulling op de freelancer-overeenkomst om alle betrokkenen uitgebreid te informeren over hun rechten en plichten bij het aangaan van een freelancer-overeenkomst.

Hoofdstuk 5 Beroepsprofiel en deskundigheidsbevordering

Dit hoofdstuk gaat in op het profiel van de consulent OZL. Om duidelijkheid te geven over de taakinfilling van de consulent is een beroepsprofiel ontwikkeld dat gebruikt kan worden voor de competentieontwikkeling van de consulenten OZL. De paragraaf Professionalisering consulenten OZL noemt de cursussen en professionaliseringsdagen die consulenten OZL kunnen volgen om hun deskundigheid en professionaliteit verder uit te breiden.

5.1 Beroepsprofiel consulenten OZL en deskundigheidsbevordering

De WOOZ is in 2003 geëvalueerd door het Ministerie van OCW. Naar aanleiding van deze evaluatie zijn aanbevelingen gedaan die de kwaliteit en de bekendheid van de voorziening OZL ten goede moeten komen. Eén van de aanbevelingen was meer duidelijkheid te geven over de taakinfilling van de consulent OZL. Otto Mourik, directeur van de Stichting Educatie zieke leerlingen in Rotterdam, is met steun van een landelijke adviesgroep aan de slag gegaan met deze aanbeveling. Het profiel vormt behalve als beroepsbeschrijving een basis voor verdere competentieontwikkeling van consulenten OZL in Nederland.

Ziezon heeft in 2006 het “Beroepsprofiel consulent OZL” uitgegeven en uitgereikt aan alle consulenten OZL in Nederland en aan hun organisaties. Tevens is dit beroepsprofiel in 2010 in het Engels vertaald om ‘hospital teachers’ binnen Europa of daarbuiten een basis te geven voor hun eigen beroepsprofiel. Het beroepsprofiel is schematisch weergegeven in bijlage 1 van dit handboek.

Voor de vaststelling van het beroepsprofiel wordt gebruik gemaakt van een model dat drie niveaus van professionaliteit beschrijft. Er is gekozen voor een ordening die vanuit algemene taken van de professional toewerkt naar specifieke taken van de consulent Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen. De beschrijvingen van de algemene professionele taken geven aan dat het werk van de consulent niet los van andere beroepen voor hoog opgeleiden wordt uitgeoefend.

De drie taakniveaus

Taakniveau A: algemene professionele taken.

Taakniveau B: ondersteunende taken.

Taakniveau C: specifieke ondersteunende taken.

Taakniveau A: algemene professionele taken

Consulenten OZL zijn allereerst hoger opgeleide professionals. De beschreven kenmerken treffen we ook aan in andere beroepssectoren waarin hoger opgeleiden werkzaam zijn. Gemeenschappelijke kenmerken op taakniveau A zijn bijvoorbeeld het vermogen om problemen op te lossen, het snel kunnen verwerken van informatie, beleidsmatig werken, waarden en normen kunnen hanteren in het werk en overzicht hebben over complexe situaties. Vanuit deze algemene verworvenheden zijn consulenten OZL toegerust voor professionele en persoonlijke groei.

Taakniveau B: ondersteunende taken

Taakniveau B beschrijft de algemene taken en deeltaken op ondersteuningsgebied en de daarbij bijbehorende competenties die consulenten OZL binnen onze beroepsgroep gemeen zouden moeten hebben. Het mag daarbij niet uitmaken voor welke educatieve voorziening of welk onderwijsadviesbureau zij werkzaam zijn. Er zullen binnen het veld zeker accentverschillen bestaan. Op dit niveau zien we uitwerkingen zoals de onderwijsondersteuning aan individuele leerlingen, leerkrachten en lerarenteams, gesprekspartner en voorlichter zijn voor ouders, ziekenhuisdisciplines en verschillende externe instanties.

Taakniveau C: specifieke ondersteunende taken

Het derde taakniveau maakt de toespitsing naar de specifieke ondersteuningstaken van de consulent OZL. Het zijn de taken op de grens van onderwijs en onderwijsondersteuning. Het accent op deze taken zal per consulent OZL variëren. Voorbeelden van deze ondersteuningstaken zijn omgaan met sociaal-culturele verschillen, zelfstandig werken, hanteren van individuele handelingsplanning en ontwerpen van individuele onderwijsarrangementen.

5.2 Professionalisering consulenten OZL

Ziezon biedt jaarlijks professionaliseringsdagen en/of cursussen. Deze zijn bestemd voor zowel consulenten OZL werkzaam in een EV als voor consulenten OZL werkzaam vanuit een OAB. Professionaliseringsdagen zijn wisselend van aard en inhoud. Er wordt aansluiting gezocht met de recente onderwijsontwikkelingen én er staat veelal een ziektebeeld centraal met daarin de belangrijkste ontwikkelingen. De vertaalslag van ziektebeeld naar onderwijs is leidend. Verder komen er andere onderwerpen aan bod, onder andere op het gebied van rouw en verlies, psychosomatiek, ICT etc.

Naast deze landelijke Ziezon-themadagen vinden er regionaal ook tal van initiatieven plaats op het gebied van deskundigheidsbevordering en het delen van expertise.

Hieronder volgt een opsomming van het bestaande cursusaanbod.

Cursusaanbod voor consulenten OZL

Professioneel communiceren

Cursus over deskundigheidsbevordering voor consulenten OZL aangesloten bij Ziezon. Aanleiding voor deze cursus is de toepassing van het Beroepsprofiel Consulenten Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen door de consulenten OZL in de dagelijkse praktijk. Na het volgen van deze cursus kunnen Consulenten Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen vanuit een gezamenlijk belang voor het onderwijs aan zieke kinderen, professioneel communiceren met, adviseren aan, begeleiden en coachen van collega-consulenten, leerkrachten/docenten en andere onderwijszorgverleners die te maken hebben met ziek-zijn en onderwijs.

Subdoelen programma:

Consulenten Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen hebben inzicht in:

- eigen professionele communicatie en hun communicatiepatronen;

- wat hen bepaalt (waarden en drijfveren) in hun wijze van communiceren en het nemen van persoonlijk leiderschap hierin;
- welke verschillende rollen ze kunnen innemen in verschillende soorten gesprekken;
- hoe ze communiceren vanuit betrokkenheid en invloed;
- wat hen triggert om over hun professionele en persoonlijke grenzen heen te gaan;
- op welke manier ze kunnen aansluiten bij hun gesprekspartner;
- hoe ze zichzelf kunnen inzetten om collega-consulenten, leerkrachten/docenten en andere onderwijszorgverleners in beweging te krijgen;
- hun handelingsalternatieven als gesprekken niet doelgericht of met negatieve onderstromen verlopen.

Consulenten Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen kunnen:

- regisseur zijn van hun eigen professionele communicatieve handelen;
- met vertrouwen in eigen kunnen lastige dan wel nieuwe situaties aangaan;
- zich profileren door onder andere hun professionele deskundigheid in te zetten én uit te stralen naar anderen;
- hun rol kiezen in uiteenlopende situaties én deze ook werkelijk innemen en schakelen tussen verschillende rollen;
- situationeel adviseren, begeleiden en coachen van ouders, collega-consulenten, leerkrachten/docenten en andere onderwijszorgverleners;
- adviesgesprekken voeren via de telefoon met extra alertheid voor het geven en ontvangen van informatie in verband met het ontberen van non-verbale communicatie;
- communiceren met ouders na onder andere een slecht nieuws gesprek;
- omgaan met beleefde en feitelijke werkelijkheid van ouders;
- adequaat reageren naar anderen bij het maken van een fout of het verstrekken van verkeerde informatie;
- weerstand hanteren;
- adviserende en coachende gesprekken voeren;
- professionele en persoonlijke grenzen aangeven;
- de (hulp)vraag achter de vraag naar boven halen en horen wat niet gezegd wordt en wel van belang is;
- omgaan met leerkrachten die ja zeggen en nee doen;
- experimenteren met nieuwe advies-, begeleidings- of coachingsvaardigheden;
- reflecteren op hun manier van communiceren, adviseren, begeleiden en coachen;
- reageren op weerstand.

Duur cursus: : zes dagen van zeven uur.

Risicovolle en voorbehouden medische handelingen binnen het onderwijs.

Onderwerpen: juridische aspecten rondom het medisch handelen door leerkrachten, medisch handelen in de praktijk, communicatieve vaardigheden gericht op tegengestelde belangen van ouders en school, aansprakelijkheid en een juiste dossiervorming van de leerling. Leerkrachten en docenten krijgen steeds vaker het verzoek van ouder(s)/verzorger(s) om hun kinderen voorgeschreven medicatie toe te dienen. In toenemende mate wordt werkelijk medisch handelen van leraren gevraagd zoals het geven van sondevoeding, toedienen van een injectie etc.

De tweedaagse cursus 'risicovolle en voorbehouden medische handelingen binnen het onderwijs' is speciaal gericht op het verantwoord organiseren van de medische zorg binnen het onderwijs.

Duur cursus: twee dagen (één basisinformatiedag en één verdiepingsdag)

Doel en inhoud

Na de cursus zijn de consulenten Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen in staat om op een verantwoorde manier advies te geven aan de ouders en de school over het medisch handelen binnen het onderwijs. De consulent Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen kan de wettelijke bepalingen rond voorkomende medische handelingen uitleggen aan ouders en leerkrachten.

De consulent Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen kan advies geven aan ouders en school over het afdekken van risico's met betrekking tot het medisch handelen binnen het onderwijs. Aan bod komen: juridische aspecten, vastleggen gegevens, protocollair werken in relatie tot het uitvoeren van het medisch handelen.

De cursus switcht voortdurend tussen theorie en praktijk zodat de consulent Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen op een juiste manier ouders en school kan adviseren over het scheppen van de juiste voorwaarden die het uitvoeren van voorbehouden en risicovolle medische handelingen binnen het onderwijs mogelijk maken.

Scholing KlasseContact

KlasseContact is een gezamenlijk project van EDventure, de vereniging van onderwijsadviesbureaus, het Mooiste Contactfonds (MCF) van KPN en Ziezon het landelijk netwerk voor consulenten (adviseurs) voor ziek zijn en onderwijs. Sinds 2008 kunnen kinderen die chronisch of ernstig somatisch ziek zijn via hun school beroep doen op KlasseContact. KlasseContact is een voorziening die het zieke kinderen mogelijk maakt via ICT actief deel te blijven nemen aan lessen en in contact te kunnen blijven met vriendjes en klasgenootjes.

Omdat bij het project veel partijen betrokken zijn in verschillende rollen, is een draaiboek opgesteld.

Draaiboek KlasseContact en informatieoverdracht consulenten OZL

In het draaiboek KlasseContact staat wat KlasseContact is, wie welke rol bij KlasseContact speelt en hoe de aanvragen en plaatsingen verlopen. Het is bedoeld als naslagwerk en vraagbaak voor iedereen die binnen KlasseContact betrokken is bij het voorbereiden en/of plaatsen van ICT sets. Betrokkenen zijn:

- projectteam en uitvoerders EDventure;
- consulenten Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) Ziezon;
- projectmanagers en –medewerkers Mooiste Contact Fonds (KPN);
- technische uitvoerders Guidion.

Dit draaiboek is opgesteld door het KlasseContact projectteam bij EDventure, in samenspraak met het Mooiste Contact Fonds van KPN en de werkgroep KlasseContact van Ziezon. De consulenten OZL die actief zijn voor KlasseContact ontvangen informatie via specifieke uitwisselingsbijeenkomsten, de website van Ziezon (Forum KlasseContact) en de helpdesk KlasseContact.

Wat is KlasseContact?

KlasseContact heeft twee doelen. KPN heeft met het project KlasseContact tot doel het sociaal isolement van zieke kinderen te verminderen. Voor Ziezon en de consulenten OZL is van belang dat kinderen les kunnen blijven volgen.

KlasseContact maakt het voor chronisch of ernstig somatisch zieke leerlingen die langdurig niet naar school kunnen, mogelijk om lessen te volgen in de eigen klas, met de eigen leerkracht. Zo raken zij minder snel achterop met de lesstof en, net zo belangrijk, blijven zij in contact met hun leerkracht en klasgenoten.

Thuis of in het ziekenhuis kan het zieke kind vanachter de KlasseContact-laptop actief deelnemen aan de lessen. In de klas staat een *Digibeter* of *Webchair* (de twee typen ICT-sets) opgesteld. Dit zijn video- en audiosystemen, waarmee via internet een beeld- en geluidsverbinding kan worden gemaakt tussen de school en de leerling, thuis of in het ziekenhuis.

De leerling is zo weer aanwezig in de klas en volgt, zo veel als mogelijk, het onderwijs net als zijn of haar klasgenoten. Bij een nieuw lesuur kunnen de ICT-sets meegenomen worden naar een ander klaslokaal. De 'buddy's' die hiervoor instructies hebben ontvangen, meestal vrienden van de leerling, zorgen hiervoor.

KPN heeft het *Mooiste Contact Fonds* opgericht om sociaal contact te stimuleren. Dit fonds maakt, samen met maatschappelijke partners, initiatieven mogelijk die kwetsbare groepen in de samenleving helpen om mooie, waardevolle contactmomenten te hebben. Het Mooiste Contact Fonds werkt samen met partners die hetzelfde doel nastreven: sociaal contact mogelijk maken. Het Fonds stelt middelen beschikbaar om een initiatief van deze partners sterker te maken of zelfs om een nieuw initiatief mogelijk te maken. De partnerorganisaties brengen kennis en expertise over de specifieke doelgroep in. Als geen ander weten zij wat er speelt en hoe doelgroepen bereikt kunnen worden. Ieder jaar wordt opnieuw bepaald welke partijen in aanmerking komen voor ondersteuning vanuit het Fonds. Bij iedere plaatsing van een Webchair of Digibeter zijn twee KPN-managers aanwezig, één bij het kind en één op school, om het belang van sociaal contact te benadrukken, de betrokkenen te ondersteunen, maar ook om de bijeenkomst een feestelijk tintje te geven.

Onderdelen vanuit het draaiboek KlasseContact 'Van A tot Z' voor de cursus voor de consulenten OZL zijn:

- Wie komt er in aanmerking voor KlasseContact?
- Aanvraagprocedure en plaatsing in ICT-set
- Technische plaatsingen
- Verantwoordelijkheden betrokkenen
- Wachtlijst en voorrang
- Retourprocedure
- Opslag en onderhoud
- Financiën en registratie
- Verzekeringen en aansprakelijkheid
- Kwaliteitseisen product- en uitvoeringsniveau (KPI's)
- Communicatie (logo, brochure)
- Website

Zie voor verdere informatie het draaiboek KlasseContact (www.ziezon.nl).

Actuele initiatieven

De training 'Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB) van jongeren met een chronische en/of ernstige ziekte' is ontwikkeld door de KPC-groep op initiatief van de Stichting Educatie Zieke Leerlingen Rotterdam. Deze training wordt binnenkort aangeboden aan Ziezon in het kader van professionalisering OZL.

Buro Puur uit Den Haag biedt de voorlichtingsmodule Eetstoornissen. Deze voorlichting is erop gericht consulenten OZL inzicht te geven in het herkennen van een eetstoornis en te leren hoe te handelen bij een (mogelijke) eetstoornis.

Verder: kwaliteitseisen, verantwoording en registratie

Algemene kwaliteitseisen (certificering OAB's, professionalisering consulent OZL, klachtenregeling, klanttevredenheid)

Het evalueren van een OZL-traject/dossier met behulp van een landelijk vastgesteld evaluatieformulier behoort tot de reguliere afronding van de onderwijsondersteuning. De geanonimiseerde totaalgegevens worden jaarlijks opgemaakt en in het jaarverslag gerapporteerd. Teams bespreken ook de verbeterpunten uit de evaluaties.

Samenwerkingspartners

Elke organisatie voor OZL moet een overzicht kunnen tonen van alle relevante partnerorganisaties voor het primaire proces bij OZL, waarmee periodiek overleg gevoerd wordt. In ieder geval moet er contact zijn tussen OZL en EV, ook met de REC's en de SWV'en.

Registratie en administratie

De gegevens van de zieke leerling worden vertrouwelijk behandeld, conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens (College Bescherming Persoonsgegevens, www.cbppweb.nl). De gegevens worden ook bewaard in een landelijk register genaamd Volhouders onder toezicht en beheer van Ziezon.

Een stuurgroep van Ziezon ziet toe op de veiligheid en anonimiteit bij het gebruik van de landelijke gegevens voor overzichten en onderzoek. Overzichten en onderzoek zijn onmisbaar bij de onderwijsondersteuning aan zieke leerlingen. Op basis van voortschrijdend inzicht wordt er momenteel gewerkt aan de voorwaarden voor een nieuw systeem.

Bijlage 1 Beroepsprofiel Consulent OZL – in schema –

